

Vlaams
Parlement

ingediend op **695** (2015-2016) – Nr. 1
9 maart 2016 (2015-2016)

Ontwerp van decreet

betreffende de tegemoetkoming voor schade,
aangericht door algemene rampen in
het Vlaamse Gewest

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.....	29
Advies van de Raad van State	35
Ontwerp van decreet.....	49

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit ontwerp van decreet verenigt de beginselen van de vergoeding, de vergoedingsprocedures en de financieringswijzen voor schade geleden door algemene rampen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Het bouwt verder op de basisbeginselen van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen (hierna de Rampenschadewet van 1976 te noemen) omdat zij de logica vormt van een vergoedingssysteem ten bate van de schadelijders, maar ook een administratieve vereenvoudiging en actualisering van het vergoedingsproces beoogt.

2. Situering

2.1. Probleemstelling

Met toepassing van artikel 14 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor het vergoeden van schade veroorzaakt op hun grondgebied door algemene rampen die zich voordoen vanaf 1 juli 2014. Huidig ontwerp van decreet komt aan deze bevoegdheidsoverdracht tegemoet door de tussenkomst voor algemene rampen, die zich voordoen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, in een Vlaams decreet te regelen. Het ontwerp van decreet actualiseert de regelgeving aan de gewijzigde noden.

2.2. Doelstelling

Daarbij wordt er gestreefd naar optimalisering, vereenvoudiging en in het bijzonder naar het bepalen van billijke termijnen en doorlooptijden en kostenbeheersing. Ook de mogelijkheden tot digitalisering van de procedures komen aan bod.

3. Inhoud

3.1. Juridisch kader

Met toepassing van artikel 14 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor het vergoeden van schade veroorzaakt op hun grondgebied door algemene rampen die zich voordoen vanaf 1 juli 2014. Dit ontwerp van decreet komt aan deze bevoegdheidsoverdracht tegemoet door de tussenkomst voor algemene rampen, die zich voordoen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, in een decreet te regelen.

Dit ontwerp van decreet betreft een gewestaangelegenheid, waarbij het Vlaamse Gewest bevoegd is op grond van artikel 6, §1, II, 5°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd bij artikel 14 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming.

3.2. Algemene beginselen

3.2.1. De erkenning van het schadelijk feit als algemene ramp

Een van de essentiële beginselen van het aangenomen vergoedingsstelsel bestaat in het uitzonderlijk karakter van de schadelijke natuurverschijnselen.

Als schadelijke feiten worden in aanmerking genomen: de natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter of die belangrijke schade hebben veroorzaakt. Deze feiten worden algemene rampen genoemd.

Om van een financiële tegemoetkoming te kunnen genieten, is bovendien ook een erkenning door de Vlaamse Regering van het schadelijk natuurverschijnsel als algemene ramp vereist.

3.2.2. Verzekerbare risico's

Het is niet de bedoeling om een tegemoetkoming toe te kennen voor schade waartegen men zich kan verzekeren in het kader van de brandpolis 'eenvoudige risico's'. De tussenkomst van de Vlaamse overheid moet worden voorbehouden voor goederen waarvoor een verzekeringsdekking in dit kader niet is voorzien. Alle schade veroorzaakt door risico's die door verzekeringscontracten 'eenvoudige risico's' kunnen gedekt worden zijn daarom uitgesloten.

3.2.3. Solidariteit

Bij een natuurramp wordt beroep gedaan op de solidariteit van de burgers. De overheid vergoedt dan ook niet de geleden schade in zijn geheel. Enerzijds komt slechts de rechtstreekse, materiële en zekere schade aan lichamelijke goederen voor een tegemoetkoming in aanmerking en worden goederen met een weelderig karakter en goederen die uitsluitend esthetische schade hebben geleden, uitgesloten. Anderzijds wordt de vergoeding berekend op basis van de herstel- of vervangingskosten van de beschadigde goederen met aftrek van de ouderdoms-slijtage.

3.3. Belangrijkste wijzigingen

3.3.1. Algemene rampen – landbouwrampen

De Rampenschadewet van 1976 maakt een onderscheid tussen twee rampen.

Een algemene ramp is een erkend natuurverschijnsel dat schade veroorzaakt, aan lichamelijke, onroerende en roerende goederen, bedrijfsgoederen, bosaanplantingen in voorkomend geval evenzeer aan landbouwgronden, teelten, oogsten en voor de landbouw nuttige dieren.

Een landbouwramp daarentegen is een erkend natuurverschijnsel dat alleen de landbouwgronden, teelten, oogsten en voor de landbouw nuttige dieren treft, waarbij dat bewuste natuurverschijnsel dus geen enkele schade veroorzaakt aan lichamelijke, onroerende of roerende goederen, bedrijfsgoederen of bosaanplantingen.

Het toepassingsgebied van schadelijke feiten in het kader van landbouwrampen verschilt dus van deze bij algemene rampen.

Bovendien voorziet Pijler II van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Europese Unie, wat vertaald wordt in het Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling, in de mogelijkheid tot het ondersteunen van risicobeheersing door de landbouwer zelf. Het landbouwrampenfonds tracht bij een hervorming hierop in te spelen zodat de systemen risicobeheer door de landbouwer en vergoedingen in het kader van het landbouwrampenfonds beter op elkaar aansluiten. Hierdoor volgen beide hervormingen een ander tijdstraject.

Dit ontwerp van decreet zal bijgevolg alleen maar de tegemoetkoming voor algemene rampen regelen.

3.3.2. Concentratie van de taken

In het verleden speelden de provinciegouverneurs een cruciale rol in de erkennings- en vergoedingsprocedure. Zij stonden in voor:

- het verzamelen, in samenwerking met de getroffen gemeenten van hun ambtsgebied, van de nodige gegevens met het oog op de erkenning van het schadelijk feit als algemene ramp;
- het aanstellen van deskundigen die belast worden met de tegensprekelijke vaststelling van de schade;
- het onderzoeken van de aanvragen tot staatstussenkomst;
- het treffen van de vergoedingsbeslissingen.

Het overleg van het Vlaams Rampenfonds met de provinciegouverneurs van 13 maart 2015 heeft tot een protocol geleid, waarin de Vlaamse overheid er zich toe verbindt om, in naam van de provinciegouverneur, alle administratieve taken te verrichten die de Rampenschadewet oplegt aan de gouverneur, zowel wat de erkenningsprocedure als de behandeling van de aanvragen tot financiële tegemoetkoming betreft.

Er werd dus in de praktijk reeds een einde gesteld aan het beginsel van deconcentratie. Het ontwerp van decreet biedt een wettelijk kader voor deze nieuwe Vlaamse bevoegdheden, die bestaan uit het verzamelen van de gegevens met het oog op de erkenning van de schadelijke feiten, de erkenning van het natuurverschijnsel, het aanstellen van de nodige deskundigen, het ramen van de vergoedbare schade en het treffen van de vergoedingsbeslissingen.

3.3.3. Uitsluiting van de verzekerbare risico's in het kader van de brandpolis 'eenvoudige risico's'

De Rampenschadewet van 1976 voorziet wel in de uitsluiting van risico's die normaal door verzekeringscontracten kunnen gedekt worden, maar, omdat deze reglementering niet naar behoren werd geactualiseerd, bleef deze uitsluiting, naast de risico's overstroming, het overlopen of de opstuwung van openbare rioelen, aardbeving, aardverschuiving of grondverzakking, beperkt tot brand, bliksem en ontploffing.

Omdat de brandpolis 'eenvoudige risico's' niet alleen verplicht voormelde risico's dekt, maar ook stormen (met inbegrip van rukwinden met een lokaal karakter), hagel, sneeuw- en ijsdruk, wordt de schade aan goederen die verzekeraar zijn voor deze risico's ook uitgesloten van een tegemoetkoming door het Vlaams Rampenfonds.

Voor alle voormelde verzekerbare natuurfenomenen wordt, met toepassing van het ontwerp van decreet, wel nog een tegemoetkoming verleend voor schade geleden aan:

- 1° goederen die geen eenvoudig risico inhouden. Artikel 5 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst omschrijft het begrip eenvoudig risico;
- 2° goederen die zijn opgenomen in specifieke verzekeringen die in se geen eenvoudig risico inhouden, bijvoorbeeld de technische verzekeringen (verzekeringen van het type machinebreuk, alle bouwplaatsrisico's, elektrische en elektronische installaties of zwakstroom), de verzekeringen tegen brand in het kader van een motorrijtuigenpolis, de verzekeringen tegen ziekte en sterfte van dieren enzovoort;
- 3° de landbouwgoederen die niet verzekeraar zijn in het kader van een brandpolis 'eenvoudige risico's', omdat ze van de dekking zijn uitgesloten. Het gaat om de niet-binnengehaalde oogsten, de levende veestapel buiten het gebouw, de bodem, de teelten en de bosaanplantingen wat betreft de risico's

- brand, bliksem, ontploffing, storm (met inbegrip van lokale rukwinden), ijs- en sneeuwdruk, overstroming, het overlopen of opstuwen van openbare riolen, aardverschuiving of grondverzakking en aardbeving, met uitzondering van beplantingen, teelten en de niet-binnengehaalde oogsten bij hagelschade;
- 4° voertuigen die niet beschermd staan in een garage of onder een carport, omdat zij geen deel uitmaken van het verzekerd gebouw;
- 5° goederen die niet verzekerd zijn wegens de financiële toestand van het slachtoffer. Het gaat om schadelijders die op de dag van de ramp een leefloon of een gelijkwaardige financiële hulp ontvingen of die in principe in aanmerking kwamen voor een leefloon of een gelijkwaardige hulp (koninklijk besluit van 20 december 2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toepassing van artikel 2, §3, eerste lid, 2°, van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen);
- 6° de goederen die tot het openbaar domein behoren.

3.3.4. De voorschotprocedure

In toepassing van de Rampenschadewet van 1976 kon de provinciegouverneur voorschotten toestaan als door bijzondere omstandigheden de definitieve tegemoetkoming tijdelijk onmogelijk was of als de omvang van de ramp het niet mogelijk maakte de tegemoetkomingen met de vereiste spoed te regelen.

Het toekennen van een voorschot vereist dat de schade voorlopig wordt vastgesteld en dat een voorschotbeslissing wordt getroffen. Nadien moet een definitieve raming worden gemaakt om een definitieve vergoedingsbeslissing te treffen.

“Daarenboven onderstelt de toepassing van de voorschotprocedure dat de begunstigde voldoet aan de algemene voorwaarden die het recht op vergoeding bepalen, hetgeen inhoudt dat het administratief onderzoek van de aanvraag tot tussenkomst dient te worden gedaan alvorens een voorschot kan worden toegekend.” (*Parl.St.* Senaat, 1975-76, 1, p. 18).

Het toekennen van een voorschot is derhalve niet alleen tijdrovend, maar heeft ook in het verleden de nadelen ervan aan het licht gebracht. De vereiste van een snelle voorlopige raming van de schade heeft namelijk achteraf aanleiding gegeven tot heel wat terugvorderingen. De procedure is dan ook in de loop der jaren in onbruik geraakt.

Bij de Vlaamse overheid staat een vaste kern aan dossierbehandelaars in voor de behandeling van de dossiers waarin ze als contactpersoon optreden. Dit creëert een vertrouwensband met de schadelijder en maakt een snelle en efficiënte behandeling van de schadeaanvragen mogelijk, wat de noodzaak aan deze tijdrovende tussenoplossing overbodig maakt.

3.3.5. Honoraria en kosten van privédeskundigen

In het kader van de Rampenschadewet van 1976 genieten de slachtoffers van een erkende natuurramp van een tegemoetkoming in de honoraria en kosten van de privédeskundige waarop zij beroep doen voor het opstellen van hun aanvraag tot tegemoetkoming.

Deze bepaling moedigt getroffenen aan om, tegen betaling, een privédeskundige in de hand te nemen. Omdat de raming van de schade in het kader van de rampenschadereglementering wegens haar uitzonderlijk karakter niet verloopt volgens het gemeen recht, zijn het vaak overbodige kosten, gemaakt door de schadelijder, waarvan maar een fractie werd terugbetaald door het federaal Rampenfonds. De beschrijving van de geleden schade door het slachtoffer zelf, de voorgelegde bestekken en facturen volstaan voor de aangestelde deskundige om een correcte

inschatting te maken van de geleden schade. Daarenboven kan voor landbouwschade gratis beroep worden gedaan op de gemeentelijke schattingscommissie.

Deze tegemoetkoming wordt in dit ontwerp van decreet dan ook niet meer voorzien.

3.3.6. Het herstelkrediet

De Rampenschadewet van 1976 voorziet in de mogelijkheid tot het openen van een herstelkrediet tegen verminderde rentevoet, in aanvulling op de herstelvergoeding. De Staat verleent zijn waarborg en neemt het verschil tussen de rentevoet aangerekend door de kredietinstelling en een rentevoet van 5 procent ten laste.

Omdat de door de banken aangerekende rentevoet in de huidige financiële situatie lager ligt dan 5 procent, is het openen van herstelkredieten voor de schade-lijders niet langer interessant en is het in onbruik geraakt.

Daarenboven is het bekomen van een herstelkrediet geen recht. Het krediet kan alleen verkregen worden als de schadelijder kan aantonen dat de verkregen herstelvergoeding niet voldoet om de beschadigde goederen te herstellen of te vervangen (de wederbelegging). De aanvraag tot het openen van dit krediet is ten slotte onderworpen aan de goedkeuring van de kredietinstelling en het Rampenfonds.

Om de vergoedingsprocedure te vereenvoudigen en een snelle afhandeling van de shadedossiers te bevorderen, wordt de mogelijkheid tot het openen van een herstelkrediet afgeschaft.

3.3.7. De wederbelegging

De Rampenschadewet van 1976 voorziet dat de toegekende herstelvergoeding pas uitbetaald wordt nadat het bewijs wordt geleverd dat de beschadigde goederen hersteld of de vernietigde goederen vervangen werden. Deze vereiste trof voornamelijk private woningen, omdat in de professionele sector de wederbelegging wordt vermoed als de beroepsbezigheden worden voortgezet.

Van deze vereiste wordt in dit ontwerp van decreet afgestapt.

Immers, omdat privéwoningen en de inboedel verzekeraar zijn en derhalve uitgesloten van een tussenkomst van het Vlaams Rampenfonds, komen hoofdzakelijk landbouwers nog in aanmerking. Bij landbouwers kan de wederbelegging worden vermoed op basis van de vaststelling dat de beroepsbezigheden worden voortgezet.

Daarenboven wordt ook bij de toekenning van schadevergoedingen volgens het gemeenrecht niet vereist dat de vergoeding wordt gebruikt voor het herstel van de schade.

Na ontvangst van de goedkeuring van de aanvrager over de omvang van de tegemoetkoming, wordt het toegekende bedrag dan ook volledig uitbetaald.

3.3.8. Strafbepalingen

Er wordt niet meer voorzien in de talrijke strafbepalingen, vervat in de Rampenschadewet van 1976.

De bepalingen van het Strafwetboek en van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, gewijzigd bij wet van 7 juni 1994, volstaan immers om misbruik te bestraffen.

4. Impactanalyse

Dit ontwerp van decreet is, gelet op zijn scope en beperkte inhoudelijke impact, niet van die aard om de opstelling van een RIA-rapport te behoeven (RIA: reguleringsimpactanalyse).

Allereerst voert het ontwerp van decreet wijzigingen door aan de procedure. Dit kan als autoregulering beschouwd worden. Deze wijzigingen zijn het logisch gevolg van de zesde staatshervorming en het personeelstekort bij de provincies. Bovendien leidt een verdere administratieve efficiëntieoefening tot de afschaffing van de controle naderhand op het effectieve herstel van de schade.

De beperking, sinds de staatshervorming, van het toepassingsgebied van dit ontwerp van decreet tot algemene rampen, met uitsluiting van landbouwrampen, is een gevolg van de structuur van de Vlaamse organisatie of met andere woorden een gevolg van autoregulering. 'Landbouwrampen' behoren immers tot de bevoegdheid van het Departement Landbouw en Visserij en niet van het Departement Kanselarij en Bestuur.

De impact van de enkele inhoudelijke wijzigingen in dit decreet ten slotte is verwaarloosbaar. De oude wet met betrekking tot algemene rampen hield bijvoorbeeld nog geen rekening met de bestaande verplichting voor verzekeringsmaatschappijen om een groot deel van de risico's van algemene rampen te dekken. Anderzijds waren een aantal dingen in de praktijk in onbruik geraakt, zoals de voorschotprocedure (omwille van de omslachtigheid ervan) of het herstell krediet (omwille van de oninteressante interestvoeten). Ze afschaffen, zal dus geen nieuwe effecten ten opzichte van de bestaande realiteit creëren.

5. Planning van uitvoering en de handhaving

5.1. Uitvoeringsbesluit

Na goedkeuring van dit ontwerp van decreet moeten de volgende zaken geregeld worden met uitvoeringsbesluiten:

- de erkenningscriteria voor een algemene ramp;
- de wijze waarop de aanvraag voor een tegemoetkoming wordt ingediend;
- de wijze van schatting van de schade;
- de berekening van de tegemoetkoming;
- de procedure, de berekeningswijze van de bedragen en de modaliteiten van uitbetaling in uitvoering van hoofdstuk 7 van het ontwerp van decreet;
- de wijze waarop deskundigen buiten de administratie kunnen ingeschakeld worden, het bepalen van hun verplichtingen en de vergoedingsschalen;
- de bevoegdheid van de Vlaamse Belastingdienst voor de invorderingen in het kader van dit decreet, door wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldinvorderingen voor het Vlaamse Gewest;
- de bepaling van de datum van inwerkingtreding van het decreet.

5.2. Handhaving

De handhaving van dit decreet zal in rechte gebeuren en vereist derhalve geen bijkomende handhavingsmaatregelen of inspectiediensten.

6. Advies Raad van State en strategische adviesraad

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) bracht op 11 januari 2016 een positief advies uit. Hij formuleerde geen bedenkingen, die aanleiding geven tot een wijziging van de ontwerptekst.

De Raad van State bracht op 19 februari 2016 (advies 58.811/1) een advies uit.

Voorafgaand aan de artikelsgewijze bespreking behandelt de Raad van State de overeenstemming van het voorontwerp van decreet met de Europese regeling inzake staatssteun.

De Raad bevestigt de visie van de gemachtigde dat de meeste vormen van tegemoetkoming in het kader van dit voorontwerp vallen onder de vrijstellingsregelingen voor staatssteun:

- van de verordening 651/2014 van 17 juni 2014 van de Commissie waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard; en
- van de verordening 702/2014 van 25 juni 2014 van de Commissie waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

De vrijstelling van de verordening 702/2014 geldt alleen in zoverre de vergoeding beperkt is tot steun aan kmo's die in de primaire landbouwproductie actief zijn. In alle andere gevallen is er geen vrijstelling. De aanmelding is verplicht, maar is pas aan de orde bij een concrete ramp, eens beslist is tot effectieve betaling van deze ondernemingen.

B. Toelichting bij de artikelen

Algemeen (bij de artikelen 17, 18, 19 en 27)

Dit ontwerp van decreet wijzigt artikel 603, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek van 16 oktober 1967 (op grond van de theorie van de impliciete bevoegdheden, zoals bedoeld in artikel 10 van de BWHI). Artikel 603, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek spreekt immers van beslissingen van de provinciegouverneurs, terwijl artikel 10, §2, van dit ontwerp van decreet deze bevoegdheid overdraagt naar de Vlaamse minister, bevoegd voor rampenschade.

Door een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden kunnen de gewesten ingrijpen op federale bevoegdheden op voorwaarde dat (1) dit noodzakelijk is om de eigen bevoegdheden uit te oefenen; (2) de toepassing van de impliciete bevoegdheden een marginale weerslag heeft op de federale bevoegdheid; (3) de materie zich leent tot een gedifferentieerde regeling.

Met de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, is de bevoegdheid over 'de financiële tegemoetkoming naar aanleiding van schade veroorzaakt door algemene rampen' exclusief toegewezen aan de gewesten. Dit houdt uiteraard voor het Vlaamse Gewest ook de bevoegdheid in om de beslissingsmacht over te dragen van de provinciegouverneurs naar de Vlaamse Regering.

Een wijziging van het Gerechtelijk Wetboek is noodzakelijk omdat artikel 603, 4°, ongewijzigd zonder voorwerp wordt. Het is voor het Vlaamse Gewest essentieel dat de beroepsmogelijkheid voor de belanghebbende uit de wet van 12 juli 1976

(betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen) behouden blijft.

De weerslag op de federale bevoegdheid is marginaal. Het is al sinds de wet van 12 juli 1976 de wil van de federale wetgever dat de hoven van beroep bevoegd zijn voor beslissingen inzake herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen. Met deze wijziging wil het Vlaamse Gewest de bevoegdheid van de hoven van beroep louter bestendigen.

Gebruikmaken van de impliciete bevoegdheden kan alleen in aangelegenheden die zich lenen tot een gedifferentieerde regeling. Als het integendeel om een aangelegenheid gaat die een uniforme aanpak vergt, is toepassing van artikel 10, BWHI, uitgesloten. De aard van de aan de gewesten toegewezen bevoegdheden laat precies een regeling toe die voor differentiatie vatbaar is: het komt de gewestelijke decreetgever toe te bepalen wie de beslissing neemt over de aanvragen voor financiële tegemoetkoming en het bedrag van de vergoeding. De wijziging aan het Gerechtelijk Wetboek omhelst alleen deze beslissingsbevoegdheid.

Dit leidt tot de conclusie dat de toewijzing van de bevoegdheid kennis te nemen van de beroepen door de hoven van beroep volkomen beantwoordt aan de vereisten inzake de impliciete bevoegdheden, zoals bepaald door artikel 10, BWHI. De bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever wordt hierdoor bevestigd.

Artikel 1

Dit artikel geeft aan dat het decreet een gewestaangelegenheid betreft.

Artikel 2

Dit artikel definieert onder punt 1° wat onder algemene rampen wordt verstaan. Het betreft natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter of die omvangrijke schade hebben veroorzaakt en die dan ook door de Vlaamse Regering als ramp zijn erkend. "Of die" in dit punt, wordt vervangen door "of dat", als gevolg van een opmerking van de Raad van State in die zin.

Dit ontwerp van decreet heeft echter geen betrekking op de natuurverschijnselen die uitsluitend schade hebben toegebracht aan gronden, teelten, oogsten of aan voor de landbouw nuttige dieren.

Er werd, naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State, een definitie toegevoegd van 'Vlaamse overheid'.

De andere definities spreken voor zich en behoeven dan ook geen verdere toelichting.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 4

De schade moet betrekking hebben op lichamelijke goederen. Onlichamelijke goederen zoals gelden, schuldvorderingen, betalingstitels, aandelen en obligaties, cliënteel, winstderving enzovoort, komen in dit ontwerp van decreet dus niet in aanmerking voor een tegemoetkoming.

De schade moet bovendien rechtstreeks, materieel en zeker zijn.

Het begrip rechtstreekse schade houdt in dat er tussen het schadelijk feit en de schade een oorzakelijk verband is zonder andere tussenkomst.

Het begrip materiële schade vereist dat de substantie van het goed is aangetast (Cass., 4 november 1926, Pas., 1927, I, 84: "Er is geen materiële aantasting van roerende en onroerende goederen dan deze die rechtstreeks de substantie van deze goederen aantasten"). Het sluit morele schade uit.

Ten slotte vereist het begrip zekere schade dat de schade moet bewezen zijn, in tegenstelling tot eventuele of onderstelde, maar niet bewezen schade.

De slachtoffers van een erkende natuurramp behouden het recht om de Vlaamse overheid of andere openbare besturen aansprakelijk te stellen met toepassing van de artikelen 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek zelfs als zij een tussenkomst hebben ontvangen op grond van dit decreet.

Artikel 5

De vergoeding van de schade, te wijten aan schadelijke natuurverschijnselen, moet een uitzonderlijk karakter behouden. Daarom stelt artikel 5 een dubbele beperking.

De natuurverschijnselen worden getoetst aan erkenningscriteria die bepalen of het schadelijk feit uitzonderlijk van karakter is of voldoende schade heeft teweeggebracht. Deze erkenningscriteria worden vastgesteld door de Vlaamse Regering. Dit artikel werd concreter gemaakt, na een opmerking in die zin van de Raad van State. Er werd toegevoegd dat de criteria of gebaseerd moeten zijn op de terugkeerperiode van een ramp of op de door de Vlaamse Regering te bepalen wetenschappelijke schaal.

Daarenboven is een beslissing van de Vlaamse Regering vereist opdat een schadelijk feit als algemene ramp kan worden erkend en aanleiding kan geven tot een tussenkomst van de Vlaamse overheid. Dit erkenningsbesluit omschrijft de geografische uitgebreidheid van de ramp.

Artikel 6

Dit artikel somt de vergoedbare private goederen en openbare domeingooderen op.

Punt 1°, a): constructies zijn de gebouwde onroerende goederen. Het begrip wordt verduidelijkt in het artikel.

Punt 1°, b): onder de verplaatsbare constructies, die voor bewoning gebruikt worden, moeten de roerende goederen worden verstaan die geschikt zijn voor bewoning, zoals woonwagens, woonboten, caravans enzovoort.

Punt 1°, c): roerende goederen bestemd voor dagelijks of huiselijk gebruik bevatten bij wijze van voorbeeld de meubels en kledij, gezinsbenodigdheden en auto's van particulieren.

Punt 1°, d): omvat alle lichamelijke, onroerende en roerende goederen die worden aangewend voor de uitbating van een onderneming, de exploitatie van een bosaanplanting, het uitoefenen van een beroep en de activiteiten van een instelling en vereniging. De vergoedbare goederen bevatten tevens de producten van deze beroepsactiviteiten.

Voor de toepassing van dit decreet moeten onbebouwde onroerende goederen daarenboven daadwerkelijk aangewend worden voor een van de bedrijvigheden, bedoeld in punt 1°, d). Dit betekent dat onbebouwde gronden van particulieren, zoals tuinen, uitgesloten zijn.

Punt 2°: goederen van de Vlaamse overheid komen niet voor een tegemoetkoming in aanmerking. Dit beginsel is gesteund op de redenering dat de Vlaamse overheid, die schuldenaar is van de tegemoetkomingen, zichzelf uiteraard geen tussenkomst kan toekennen.

Artikel 7

Deze bepaling somt de goederen op die van de toepassing van dit decreet worden uitgesloten, namelijk:

- 1° de zee- en binnenschepen bestemd voor winstgevende scheepvaartactiviteiten, omdat de verzekeringen normaal gezien voor deze goederen alle mogelijke schade dekken, met inbegrip van de schade die het gevolg is van natuurrampen;
- 2° goederen of delen van goederen die, gezien hun aard, bestemming, kostprijs, economisch of sociaal nut, moeten beschouwd worden als luxegoederen, zoals kunstcollecties, zwembaden, tennisvelden, sauna-uitrusting, pleziervaartuigen enzovoort;
- 3° goederen die uitsluitend esthetische schade hebben geleden. Er is geen substantiële aantasting van roerende of onroerende goederen.

Louter esthetische schade betreft schade die de normale functionaliteit van het goed niet aantast. De schade aan het goed kan visueel zichtbaar zijn maar brengt de normale, veilige werking of gebruik van het goed niet in het gedrang. Meestal betreft het schade aan onderdelen van het goed die niet essentieel zijn voor het gebruik of functioneren van het goed.

Hieronder wordt bij wijze van voorbeeld gedacht aan hagelschade aan zinken daken. Het zinken dak is gehamerd door hagelinslag maar niet doorboord. Er zijn geen lekken maar er is wel lichte esthetische schade.

Een ander voorbeeld zijn wagens waarvan het koetswerk lichte indeukingen vertoont maar de functionaliteit van het voertuig niet aangetast wordt. Hier wordt niet meer voor tussengekomen, maar wel voor de essentiële onderdelen zoals de ruiten, voor- en achterlichten, ruitenwissers;

- 4° goederen waarvan het bewezen is dat zij, door de schuld, nalatigheid of de onvoorzichtigheid van het slachtoffer of van een derde, blootgesteld worden aan de schadelijke werking van natuurverschijnselen;
- 5° private goederen, telkens de schade is veroorzaakt door risico's die kunnen worden verzekerd in het kader van een 'brandverzekering eenvoudige risico's'.

De burgers hebben immers de mogelijkheid zich te verzekeren tegen schadelijke natuurverschijnselen in een stelsel dat hen een optimale schadeloosstelling biedt. Omdat het overgrote gedeelte van goederen tegen brand verzekerd is, levert deze bepaling geen moeilijkheden op.

Het betreft de risico's brand, bliksem, ontploffing, storm (met inbegrip van rukwinden met een lokaal karakter), hagel, ijs- en sneeuwdruk, overstroming, het overlopen of opstuwen van openbare riolen, aardverschuiving of grondverzakking en aardbeving.

Immers, overeenkomstig het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft, bevatten de verzekeringsovereenkomsten voor brand ook verplicht

de waarborg tegen schade veroorzaakt door bliksem, ontploffing, storm (met inbegrip van de rukwinden met een lokaal karakter), hagel, ijs- en sneeuwdruk.

Daarenboven heeft de wet van 17 september 2005 tot wijziging wat de verzekering tegen natuurrampen betreft, van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst en de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen, ook de natuurrampendeckking ingevoerd als verplichte uitbreiding van alle verzekeringspolissen 'brand eenvoudige risico's'. Sedert de invoering van deze waarborg moeten verzekeringsmaatschappijen ook instaan voor schade veroorzaakt door overstromingen, het overlopen of opstuwen van openbare riolen, aardverschuivingen of grondverzakkingen en aardbevingen.

Er wordt alleen tussengekomen voor:

- a) de niet-binnengehaalde oogsten, de levende veestapel buiten het gebouw, de bodem en de teelten, omdat deze goederen overeenkomstig artikel 127, §1, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen in principe zijn uitgesloten van de verzekeringsdekking tegen natuurrampen wat betreft eenvoudige risico's en in het kader van de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft, niet gedekt worden;
- b) de levende veestapel buiten het gebouw wat hagelschade betreft. Een tegemoetkoming voor de niet-binnengehaalde oogsten, de teelten en de beplantingen wordt niet voorzien bij hagelschade, omdat zij, wegens hun kwetsbaar karakter, verzekeraar zijn of tenminste uit goede voorzorg zouden moeten verzekerd zijn tegen de hagel.

Alle andere goederen zijn verzekeraar voor voormelde risico's, tenzij ze uitdrukkelijk door een verzekeringswetgeving van de dekking voor 'brand eenvoudige risico's' zijn uitgesloten.

Ook de goederen die, overeenkomstig een dergelijke verzekeringswetgeving, door een verzekeringsonderneming van de dekking kunnen worden uitgesloten, worden als verzekeraar in aanmerking genomen. Goederen die van een dekking kunnen worden uitgesloten zijn immers a contrario verzekeraar.

Voor de definitie van voormelde verzekeraar risico's wordt verwezen naar de artikelen 124 en 125 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en naar de bijlage van het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft;

- c) de goederen die niet verzekeraar zijn door de financiële toestand van de houder van het verzekeringsbelang. De schadelijder bewijst met een attest van het bevoegde Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn dat hij op de dag van de algemene ramp een leefloon of een gelijkwaardige financiële hulp ontving of daarvoor in aanmerking kwam.

Onder 'een aan een leefloon gelijkwaardige financiële hulp' moet worden verstaan een financiële hulpvorm die kan toegekend worden in het voordeel van sommige personen die niet aan alle voorwaarden voldoen om te kunnen genieten van een leefloon (minderjarige of een vreemdeling die ingeschreven is in het vreemdelingenregister bijvoorbeeld), maar die in een vergelijkbare behoeftetoestand verkeren.

Artikel 8

De schadelijder, die door bedrog een hogere tegemoetkoming tracht te verkrijgen, wordt van het recht op een tegemoetkoming uitgesloten. In dit artikel werden "of het hof van beroep" en ", naar gelang van het geval" geschrapt op aanbeveling van de Raad van State.

Artikel 9

Het recht op de tegemoetkoming wordt voorbehouden aan diegene die, op het ogenblik van het schadegeval, eigenaar is van het beschadigde goed.

Worden bij voorrang beschouwd eigenaar te zijn van het geteisterde goed: de erfpachter, de opstalhouder en de huurder of koper van een goed volgens een contract van huurkoop of van verkoop op afbetaling. Het zijn immers deze personen die werkelijk beschikken over het goed dat het voorwerp uitmaakt van het contract.

De bepaling van punt 3° heeft betrekking op de huurders in de zin van het koninklijk besluit nr. 55 van 10 november 1967 houdende organisatie van het juridisch statuut van de ondernemingen die de huurfinanciering beoefenen onder de naam 'leasing'. Deze leasing, ook wel financiële leasing genoemd, is een huur van het goed, gekoppeld aan de optie van de huurder om het goed aan het eind van de leasingperiode over te nemen.

Ten slotte komt bij schade aan teelten de uitbater en niet de eigenaar van de grond voor de tegemoetkoming in aanmerking.

Artikel 10

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 11

Om slachtoffers van een algemene ramp snel te kunnen vergoeden, zijn ze verplicht een indieningstermijn voor de aanvraag van een tegemoetkoming te respecteren.

Bij wijze van uitzondering wordt er rekening gehouden met schadelijders, die door overmacht of goede trouw niet in de mogelijkheid waren hun aanvraag tijdig in te dienen. De bevoegde minister oordeelt, bij beslissing, over de ontvankelijkheid van hun laattijdige aanvraag.

Omdat de schade en het oorzakelijk verband met de ramp na verloop van tijd nog moeilijk te bewijzen zijn, wordt deze mogelijkheid slechts voorzien binnen de termijn van een jaar na de erkenning als algemene ramp.

Artikel 12

Dit artikel werd aangepast aan een opmerking van de Raad van State, in die zin dat het aangevuld werd met de voorwaarden waaronder de aanvraag ontvankelijk is en er een machtiging aan de Vlaamse Regering toegevoegd werd om de procedure nader te regelen.

Artikel 13

Dit artikel bepaalt de basis van de raming van de schade die in aanmerking wordt genomen voor het berekenen van de tegemoetkoming.

De tegemoetkoming wordt vastgesteld op grond van de herstellings- of vervangingskosten van de beschadigde goederen, met aftrek van de materiële en economische ouderdomsslijtage van die goederen.

Artikel 14

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 15

Dit artikel biedt de bevoegde minister de mogelijkheid zijn vergoedingsbeslissing te herzien (vernietigen en verbeteren) in uitzonderlijke gevallen.

Deze mogelijkheid is uiteraard alleen voorzien wanneer de getroffen beslissing geen voorwerp heeft uitgemaakt van de beroepsprocedure, voorzien in artikel 17, wat de toepassing vereist van specifieke procedureregels, zoals bepaald in het Gerechtelijk Wetboek.

In dit artikel werd "hoger" in de woorden "hoger beroep" geschapt, op aanraden van de Raad van State. Om dezelfde reden werd "vernietigen" vervangen door "herzien".

Artikel 16

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 17

De belanghebbende schadelijder kan tegen de vergoedingsbeslissing, de beslissing tot vervallenverklaring van het recht op een tegemoetkoming of de beslissing tot herziening, beroep instellen bij het hof van beroep van het ambtsgebied waar de schade werd geleden. Het beroep wordt ingesteld overeenkomstig de artikelen 1050 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Dit beroep is voorbehouden aan de schadelijders, die schade hebben geleden aan de private goederen, vermeld in artikel 6, 1°.

Overeenkomstig de Grondwet zijn de gewone rechtbanken en hoven slechts bevoegd voor geschillen over subjectieve rechten. De controle van de administratieve rechtshandelingen inzake openbare domeingoederen behoren dan ook tot de materiële bevoegdheid van de Raad van State.

Zie ook eerder de toelichting onder 'algemeen'.

Artikel 18

Zie eerder de toelichting onder 'algemeen'.

Artikel 19

Om de schadelijder het tijdsverlies te besparen door de verwijzing van zijn dossier naar het hof van beroep, wordt bepaald dat het beroep enkel schorsende werking heeft ten aanzien van de aangevochten punten.

Dat biedt de Vlaamse overheid de mogelijkheid om de vergoedingsbeslissing, waartegen beroep werd aangetekend, provisioneel uit te voeren in de mate de grond ervan niet wordt betwist.

Zie ook eerder de toelichting onder 'algemeen'.

Artikel 20

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 21

Het is noodzakelijk inzage te hebben in de vergoeding die de verzekeraar de schadelijdende verzekerde verschuldigd is en uitbetaald heeft. Deze bepaling legt de verantwoordelijkheid bij de verzekeraar om nuttige stukken voor de behandeling van het aanvraagdossier voor te leggen.

Artikel 22

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 23

Er wordt uitgegaan van het principe dat de tegemoetkoming in beginsel bedoeld is voor het herstel van de schade en dat dit recht niet kan verhandeld worden. In plaats van zijn rechten over te dragen kan de schadelijder het beschadigd goed opnieuw samenstellen en blijft hij de mogelijkheid behouden om later zijn goed te verkopen in betere omstandigheden. Op basis van dit principe kan het recht op de tegemoetkoming door de schadelijder enkel in uitzonderlijke gevallen overgedragen worden, zoals wanneer het duidelijk is dat de overdracht niet nadelig is voor de schadelijder.

Aan punt 2° van het eerste lid wordt, op aanbeveling van de Raad van State, "Bij gebrek aan vaste datum oordeelt de Vlaamse Regering over de juiste datum", toegevoegd.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 25

Dit artikel bepaalt het toepassingsgebied van hoofdstuk 7 van dit ontwerp van decreet. De bepalingen van hoofdstuk 7 gelden, met toepassing van artikel 123 van voormelde wet van 4 april 2014, voor volgende natuurrampen: de aardbeving, de overstroming, het overlopen of de opstuwing van de openbare riolen, de aardverschuiving of grondverzakking.

"Deze afdeling" wordt vervangen door "Dit hoofdstuk", op aanbeveling van de Raad van State.

Artikel 26

§1. De Vlaamse Regering treedt op als waarborgfonds voor verzekeraars in de volgende penibele omstandigheden:

- 1° het betreft de mogelijkheid van de verzekeraar om zijn tussenkomst te beperken wanneer het geheel van de door de verzekerden geleden schade naar aanleiding van een ramp de door de wet van 4 april 2014 voorziene bedragen overschrijdt;
- 2° het slaat op enkele uitzonderlijke situaties waarin de verzekeraar bij de betaling in gebreke blijft.

De tussenkomst van de Vlaamse Regering dekt het gedeelte van de vergoeding die de verzekeraar zijn verzekerden niet kan betalen.

§2. De situatie die van de verzekeraar een doorgeefluik maakt, wordt op aanraden van de Raad van State, beperkt tot de situatie onder paragraaf 1, 1°. Voor het geval beschreven in paragraaf 1, 2°, werd een nieuwe paragraaf 3 toegevoegd, die bepaalt dat in dat geval de Vlaamse overheid de rechthebbende van de verzekeringsovereenkomsten rechtstreeks uitbetaalt.

Artikel 27

Zie eerder onder 'algemeen'.

Artikel 28

Op aanbeveling van de Raad van State wordt de volgende opheffingsregeling opgenomen in het ontwerp van decreet:

“Vanaf de datum van het in voege treden van dit ontwerp van decreet wordt de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen opgeheven, voor wat betreft de tegemoetkoming voor schade aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest.”.

De wet van 12 juli 1976 blijft wel nog van toepassing op de erkende landbouwrampen die zich voordoen in het Vlaamse Gewest, met name tot op het ogenblik dat het Departement Landbouw en Visserij de bestaande federale wetgeving heeft aangepast voor de Vlaamse overheid.

Artikel 29

Deze bepaling heeft tot doel de gelijke behandeling te verzekeren van schade-lijders van rampen die zich hebben voorgedaan enerzijds voor de inwerkingtreding van dit decreet en anderzijds na de inwerkingtreding ervan.

Artikel 30

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangicht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De minister-president van de Vlaamse Regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° algemene ramp: een natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter of die belangrijke schade heeft veroorzaakt en als dusdanig erkend is door de Vlaamse Regering, met uitzondering van natuurverschijnselen die alleen schade hebben veroorzaakt aan gronden, teelten of oogsten, of aan voor de landbouw nuttige dieren;
- 2° beveiligde zending: één van de volgende betekeningswijzen:
 - a) een aangetekende brief;
 - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
- 3° tegemoetkoming: de tegemoetkoming, vermeld in artikel 4, eerste lid;
- 4° wet van 9 juli 1975: de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Art. 3. De Vlaamse Regering kan andere betekeningswijzen toestaan waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.

Hoofdstuk 2. Toepassingsgebied

Art. 4. Alleen materiële en zekere schade aan lichamelijke roerende of onroerende goederen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, die het rechtstreekse gevolg is van een algemene ramp, geeft recht op een tegemoetkoming.

Schade waarvan het herstel door internationale overeenkomsten wordt geregeld, is uitgesloten van de toepassing van dit decreet.

Dit decreet verhindert niet dat een schadelijder naast de tegemoetkoming een schadevergoeding van de Vlaamse overheid of van een andere openbare instelling of instelling van openbaar nut vordert op grond van het gemene recht. De schadelijder deelt elk in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest daarover binnen tien dagen na de betekening van de uitspraak mee aan de Vlaamse Regering.

Art. 5. De Vlaamse Regering stelt de financiële en wetenschappelijke criteria voor de erkenning van de algemene rampen vast.

De Vlaamse Regering erkent, op basis van de erkenningscriteria, het bestaan van een ramp en de geografische uitgestrektheid ervan.

Hoofdstuk 3. Vergoedbare schade

Art. 6. Alleen de volgende schade kan vergoed worden:

- 1° schade aan de volgende private goederen:
 - a) constructies;
 - b) verplaatsbare constructies die voor bewoning gebruikt worden;
 - c) roerende goederen voor dagelijks of huiselijk gebruik;
 - d) andere lichamelijke, onroerende of roerende goederen die aangewend worden voor of product zijn van één van de volgende zaken:
 - 1) de beroepsmatige uitbating van een nijverheids-, ambachts-, handels-, tuin- of landbouwonderneming en bosaanplantingen;
 - 2) de uitoefening van elk ander beroep;
 - 3) de activiteit van een openbare instelling, een instelling van openbaar nut of van een vereniging zonder winstoogmerk;
- 2° schade aan alle roerende en onroerende goederen die tot het openbaar domein behoren, met uitzondering van de goederen van de Vlaamse overheid.

In het eerste lid wordt verstaan onder constructie: een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting of een verharding die al dan niet bestaat uit duurzame materialen, die in de grond ingebouwd is, aan de grond bevestigd is of op de grond steunt voor de stabiliteit en die bestemd is om ter plaatse te blijven staan of liggen, ook al kan het goed uit elkaar genomen worden, verplaatst worden, of is het goed volledig ondergronds.

Art. 7. In uitzondering van artikel 6 wordt niet vergoed:

- 1° schade aan schepen en boten als vermeld in artikel 1 en 271 van boek II van het Wetboek van Koophandel;
- 2° schade aan goederen of delen van goederen met een luxekarakter;
- 3° louter esthetische schade aan goederen;
- 4° schade aan goederen die veroorzaakt is door de schuld, nalatigheid of onvoorzichtigheid van de schadelijder of een derde;
- 5° schade aan private goederen die verzekeraar zijn met toepassing van artikel 123 tot en met 132 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en artikel 1 tot en met 15 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft of

verzekeraar zijn tegen dezelfde risico's op basis van buitenlands recht, met uitzondering van:

- a) de niet-binnengehaalde oogsten, de levende veestapel buiten het gebouw, de bodem en de teelten, wat de risico's brand, bliksem, ontploffing, storm, ijs- en sneeuwdruk, overstroming, het overlopen of opstuwen van openbare riolen, aardverschuiving of grondverzakking en aardbeving betreft;
- b) de levende veestapel buiten het gebouw, wat het risico hagelschade betreft;
- c) de goederen die niet verzekerd zijn door de financiële toestand van de houder van het verzekeringsbelang. De schadelijder bewijst met een attest van het bevoegde Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn dat hij op de dag van de algemene ramp een leefloon of een gelijkwaardige financiële hulp ontving of daarvoor in aanmerking kwam.

Art. 8. Personen die door bedrog een grotere tegemoetkoming proberen te krijgen, verliezen het recht op een tegemoetkoming volledig of gedeeltelijk.

De Vlaamse Regering of het hof van beroep spreekt, naar gelang van het geval, de vervallenverklaring uit.

Hoofdstuk 4. Rechthebbenden

Art. 9. Een persoon heeft recht op de tegemoetkoming als hij op het ogenblik van de schade op het getroffen goed een van de volgende titels heeft:

- 1° eigenaar;
- 2° titularis van een recht van erfpacht of opstal;
- 3° huurder of koper van een goed volgens een contract van huurkoop of een contract van verkoop op afbetaling;
- 4° uitbater van het geteisterde goed, wat schade aan teelten of oogsten betreft.

Bij samenloop van meerdere titels heeft de persoon, vermeld in het eerste lid, 2° en 3°, voorrang op de persoon, vermeld in het eerste lid, 1°, bij het toekennen van de tegemoetkoming.

Hoofdstuk 5. Vergoedingsprocedure

Afdeling 1. Indiening van de aanvraag

Art. 10. §1. De schadelijder of een gemachtigde dient de aanvraag tot tegemoetkoming in bij de Vlaamse Regering.

Als de getroffen goederen tot een onverdeeldheid behoren, kan een van de eigenaars in onverdeeldheid de aanvraag indienen namens de mede-eigenaars, die daarvoor volmacht gegeven hebben.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag moet worden ingediend.

Art. 11. De aanvraag wordt ingediend voor het einde van de derde maand die volgt op de maand waarin het erkenningsbesluit in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Bij overmacht of goede trouw kunnen aanvragen ingediend worden voor het einde van de derde maand die volgt op de maand waarin niet langer sprake is van de overmacht of de goede trouw, en binnen een termijn van een jaar na de erkenning als algemene ramp.

Afdeling 2. Onderzoek van de aanvraag

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering oordeelt over de ontvankelijkheid van de aanvraag en onderzoekt ze.

De schade wordt, al dan niet met plaatsbezoek, tegensprekelijk vastgesteld tussen de deskundige die door de Vlaamse Regering wordt aangewezen, en de schadelijder of zijn gevolmachtigde.

Een afschrift van het schadeverslag wordt met een beveiligde zending naar de schadelijder gestuurd.

De schadelijder deelt binnen een maand na ontvangst van het verslag de Vlaamse Regering zijn schriftelijke goedkeuring mee. Als de schadelijder zijn goedkeuring niet binnen die termijn heeft meegedeeld, wordt het verslag geacht goedgekeurd te zijn door de schadelijder.

§2. De Vlaamse Regering stuurt de schadelijder met een beveiligde zending een afschrift van de beslissing over de aanvraag en, zo nodig, over het uit te betalen bedrag.

Afdeling 3. Raming van de schade en berekening van de vergoeding

Art. 13. §1. De schade wordt geraamd op basis van de normale kosten, op de dag van de algemene ramp, om de getroffen goederen te herstellen of te vervangen, met inbegrip van de overeenstemmende belastingen en rekening houdend met de herbruikbare delen of elementen, en de waarde van de wrakken of het schroot.

De waardevermindering van het goed of sommige van zijn elementen, door materiële of economische slijtage voor de ramp, wordt afgetrokken van de kosten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt hoe de schade geschat moet worden en hoe de tegemoetkoming berekend moet worden.

Art. 14. De schadelijder kan in elk geval geen hogere vergoeding ontvangen dan wat nodig is voor het weer samenstellen van de vernielde of beschadigde goederen onder redelijke voorwaarden.

Afdeling 4. Herzieningsprocedure

Art. 15. Als geen hoger beroep is ingesteld conform artikel 17, kan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde de beslissing over de vergoeding vernietigen in de volgende gevallen:

- 1° als de beslissing werd genomen op basis van valse, onjuiste of onvolledige stukken of verklaringen;
- 2° als de schadelijder met toepassing van artikel 7, 4°, geen of maar gedeeltelijk recht had op een vergoeding.

Als geen hoger beroep is ingesteld conform artikel 17 kan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde, ambtshalve of op verzoek van de schadelijder, materiële vergissingen rechtzetten.

De herzieningen conform het eerste en het tweede lid vinden plaats uiterlijk drie maanden na de vaststelling van de feiten die aanleiding geven tot de herziening. Die feiten kunnen maximaal tot twee jaar na het nemen van de beslissing vastgesteld worden.

Art. 16. De schadelijder dient het verzoek tot rechtzetting als vermeld in artikel 15, tweede lid, binnen een maand na ontvangst van de beslissing, vermeld in artikel 12, §2, in. De schadelijder motiveert het verzoek en stuurt het met een beveiligde zending naar de Vlaamse Regering.

Afdeling 5. Beroepsprocedure

Art. 17. Voor schade aan de private goederen, vermeld in artikel 6, eerste lid, 1°, kan hoger beroep worden ingesteld bij het hof van beroep van het ambtsgebied waar de schade zich heeft voorgedaan.

Een persoon die in meer dan één provincie schade heeft geleden, stelt hoger beroep in bij het hof van beroep van één van de ambtsgebieden waar de schade zich heeft voorgedaan.

Art. 18. Het hoger beroep biedt aan beide partijen de mogelijkheid alle punten van de bestreden beslissing opnieuw ter sprake te brengen.

Art. 19. Het hoger beroep heeft schorsende werking ten aanzien van de aangevochten elementen.

Afdeling 6. Administratieve, fiscale en gerechtelijke bepalingen

Art. 20. De Vlaamse Regering regelt het toezicht op de aanvragen tot tegemoetkoming.

Schadelijders zijn verplicht alle nuttige stukken voor inzage ter beschikking te houden of op aanvraag toe te sturen.

Art. 21. De Vlaamse Regering kan bij het onderzoeken van de aanvragen een beroep doen op deskundigen buiten de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe de deskundigen ingeschakeld kunnen worden, wat hun verplichtingen zijn en wat de vergoedingsschalen zijn.

Art. 22. Elke verzekeraar die erkend is of van de erkenning ontslagen is met toepassing van de wet van 9 juli 1975, moet bij een algemene ramp aan elke schadelijder die dat vraagt, kosteloos binnen tien dagen na ontvangst van de aanvraag, een afschrift bezorgen van de verzekeringscontracten die de getroffen goederen dekken en van elk voorstel tot betaling aan de schadelijder.

Art. 23. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor de terugvordering van de ten onrechte betaalde sommen vast.

Hoofdstuk 6. Rechten van derden

Art. 24. Elke afstand of indeplaatsstelling met betrekking tot rechten die uit dit decreet voortvloeien, is nietig, behalve in de volgende gevallen:

- 1° als er overdracht is tussen echtgenoten, wettelijk samenwonenden of tussen bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de zijlijn, tot en met de vierde graad. De ontbinding van het huwelijk of het beëindigen van het wettelijk samenwonen verhindert de toepassing van deze bepaling niet;
- 2° als de afstand van het goed plaatsvond vóór de schade of het gevolg is van de lichte van een keuze van aankoop die dateert van vóór de schade. Bij gebrek aan vaste datum oordelen de Vlaamse Regering en, in geval van hoger beroep, het hof van beroep over de juiste datum;
- 3° als het om inbrengen in vennootschap gaat;
- 4° als de overdracht het gevolg is van de omvorming of van de ontbinding van een rechtspersoon of van de samensmelting van verscheidene rechtspersonen;
- 5° als het recht op tegemoetkoming afgestaan of toegekend wordt door een akte van verdeling of door een gelijkwaardige akte.

Iedere andere openbare instelling of instelling van openbaar nut dan het Vlaamse Gewest, die aan de schadelijder een renteloze lening heeft verstrekt voor het herstel of het weer samenstellen van de getroffen goederen, kan, met een onherroepelijke opdracht van de schadelijder, de tegemoetkoming in ontvangst nemen ten bedrage van de toegestane lening. Het beschikkend gedeelte van de beslissing, vermeld in artikel 12, §2, moet die opdracht van betaling vermelden.

Art. 25. Elk verzet, elke afstand en elke opheffing van gerechtelijk beslag die betrekking hebben op de verleende of te verlenen tegemoetkoming, alsook elke andere kennisgeving van feiten die de betaling van de tegemoetkoming kunnen stuiten, worden aan de Vlaamse Regering meegedeeld.

Hoofdstuk 7. Schade aan goederen, verzekerd tegen natuurrampen

Art. 26. Deze afdeling is van toepassing voor de gevallen waar de volgende twee cumulatieve voorwaarden zich voordoen:

- 1° de goederen worden op het ogenblik van het schadegeval verzekerd door een verzekeringsovereenkomst conform artikel 123 tot en met 132 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen;
- 2° een natuurramp als vermeld in artikel 124 van de voormelde wet doet zich voor.

Art. 27. §1. De Vlaamse overheid betaalt in een van de volgende gevallen een financiële tegemoetkoming die het gedeelte van de vergoeding dekt dat de verzekeraar niet aan de schadelijders betaalt:

- 1° de verzekeraar beperkt met toepassing van artikel 130, §2, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen het totaal van de vergoedingen die hij moet betalen;
- 2° de verzekeraar komt de verplichting tot vergoeding niet na om een van de volgende redenen:

- a) de verzekeraar maakt het voorwerp uit van een afstand of intrekking van toelating in België of van een verbod van activiteit in België met toepassing van artikel 71, §1, vierde lid, en §2, van de wet van 9 juli 1975;
- b) de verzekeraar werd failliet verklaard.

§2. De verzekeringsonderneming dient bij de Vlaamse Regering een gemotiveerd dossier in om het bedrag van de vergoedingen te verkrijgen waarop haar verzekerden recht hebben.

Zodra de verzekeringsonderneming het bedrag, vermeld in het eerste lid, heeft ontvangen, keert ze het binnen dertig dagen uit aan de rechthebbenden van de verzekeringsovereenkomsten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de te volgen procedure, de berekeningswijze van de bedragen en de voorwaarden van de uitbetaling.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepaling

Art. 28. In artikel 603, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 12 juli 1976, wordt het woord "provinciegouverneurs" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering".

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 29. De schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan vóór de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden afgehandeld conform de bepalingen die van kracht waren vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 30. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid
en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Annemie TURTELBOOM

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Rampenfondsdecreet

Brussel, 11 januari 2016

Adviesvraag: Adviesvraag Rampenfondsdecreet

Adviesvrager: Geert Bourgeois - Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Ontvangst adviesvraag: 30 november 2015

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring raad: 11 januari 2016

Contactpersoon: Erwin Eysackers - eeysackers@serv.be

De heer Geert BOURGEOIS
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 19
1000 BRUSSEL

contactpersoon
Erwin Eysackers
eysackers@serv.be

ons kenmerk
SERV_ADV_20160111_Rampenfondsdecreet

Brussel
11 januari 2016

Advies rampenfondsdecreet

Mijnheer de minister-president

De SERV ontving op 30 november 2015 uw adviesvraag over het ontwerp van decreet betreffende de tegemoetkoming voor schade aangericht door algemene rampen in het Vlaams Gewest (*Rampenfondsdecreet*).

Het decreet regelt de beginselen van de vergoeding, de vergoedingsprocedures en de financieringswijzen (via het Vlaams Fonds voor de Lastendelging VFLD) voor schade geleden door algemene rampen op het grondgebied van het Vlaams Gewest. Vlaanderen is door de 6de Staatshervorming vanaf 1 juli 2014 bevoegd voor het vergoeden van dergelijke schade op zijn grondgebied. Het ontwerp streeft naar administratieve vereenvoudiging, billijke termijnen en kortere doorlooptijden evenals een grotere kostenbeheersing. Binnen VLFD (begroting 2015) is een budget van € 12,7 mln voorzien voor deze uitgaven, terwijl voor 2016 in de memorie van toelichting een aantal minderuitgaven in het vooruitzicht worden gesteld (die niet gekwantificeerd worden). De initiële begroting 2016 gaat evenwel uit van identieke uitgaven bij VFLD als de aangepaste begroting 2015.

De SERV adviseert *positief* op de hervorming van het Rampenfonds, vanuit volgende argumenten:

- De *vereenvoudiging en versnelling van de procedure*;
- Het *wegvallen van de voorschotprocedure* (in het oude federale KB ingevoerd als door bijzondere omstandigheden de definitieve vergoeding tijdelijk onmogelijk was, of als de omvang van de ramp het onmogelijk maakte om de vergoedingen met de vereiste spoed te regelen) is aanvaardbaar op voorwaarde dat de *nieuwe procedure effectief aanzienlijk versneld* wordt. Het wegvallen van de zogenaamde *wederbeleggingsplicht* (volgens het oude KB werd de toegekende herstelvergoeding pas uitbetaald na levering van het bewijs dat de beschadigde goederen hersteld werden dan wel dat de vernietigde goederen vervangen werden) draagt daar eveneens toe bij;

- Het *wegvallen van het herstell krediet tegen verminderde rentevoet* is eveneens aanvaardbaar, gegeven het feit dat de *vergoedingsprocedure vereenvoudigd wordt* en een *snelle afhandeling van de schadedossiers bevorderd wordt*.

De SERV pleit er ten slotte voor dat de Vlaamse Regering over de aanpassingen in het decreet helder *communiceert* naar het brede publiek, zodat procedures en gedekte risico's duidelijk zijn wanneer een algemene ramp zoals bedoeld door het ontwerp van decreet zich voordoet.

Wij hopen, mijnheer de minister-president, u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Karel Van Eetvelt
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 58.811/1
van 19 februari 2016

over

een voorontwerp van decreet ‘betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest’

Op 15 januari 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 4 februari 2016. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Wouter PAS en Patricia DE SOMERE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Leen VERSCHRAEGHEN, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 februari 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet regelt de vergoeding, de vergoedingsprocedure en de financieringswijzen voor schade geleden door algemene rampen. Het voorontwerp bevat negen hoofdstukken die respectievelijk betreffen: de algemene bepalingen, het toepassingsgebied, de vergoedbare schade, de rechthebbenden, de vergoedingsprocedure, de rechten van derden, de schade aan goederen, verzekerd tegen natuurrampen, en de wijzigings- en slotbepalingen.

Luidens artikel 2 van het voorontwerp is een “algemene ramp” een natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter of dat belangrijke schade heeft veroorzaakt, en dat als dusdanig erkend is door de Vlaamse Regering. De natuurverschijnselen die *alleen* schade hebben veroorzaakt aan gronden, teelten of oogsten, of aan voor de landbouw nuttige dieren (de zogenaamde landbouwrampen), zijn van het toepassingsgebied van het decreet uitgesloten.

BEVOEGDHEID

3. Op grond van artikel 6, § 1, II, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (hierna: BWHI) zijn de gewesten bevoegd, wat het leefmilieu en het waterbeleid betreft, voor:

“5° de financiële tegemoetkoming naar aanleiding van schade veroorzaakt door algemene rampen”.

Deze bepaling werd ingevoegd bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’. In de memorie van toelichting bij het voorstel dat tot deze bijzondere wet heeft geleid werd hieromtrent onder meer gesteld²:

“Artikel 14, a), van dit voorstel van bijzondere wet voorziet erin dat de gewesten bevoegd worden inzake de financiële tegemoetkoming voor schade veroorzaakt door algemene rampen, wat thans gebeurt door het Nationaal Fonds voor algemene rampen.

De gewesten zullen voortaan bevoegd zijn voor de erkenning van een natuurlijk fenomeen als algemene ramp. Zij zullen tevens bevoegd zijn om de regels te bepalen inzake de vergoeding van de slachtoffers.”

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 78.

In advies 53.932/AV van 27 augustus 2013 van de Raad van State, afdeling Wetgeving, werd bij artikel 14, a), van dit voorstel het volgende opgemerkt³:

“Artikel 14, a), van het voorstel strekt ertoe aan de gewesten de bevoegdheid toe te kennen betreffende de financiële tegemoetkoming naar aanleiding van schade veroorzaakt door algemene rampen. Daartoe wordt in artikel 6, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een punt 5° toegevoegd luidend als volgt: ‘de financiële tegemoetkoming naar aanleiding van schade veroorzaakt door algemene rampen’.

De betrokken aangelegenheid wordt thans geregeld door de wet van 12 juli 1976 ‘betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen’.

Er dient vermeld te worden dat artikel 16 van het voorstel, via een wijziging van artikel 6, § 1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, eveneens de bevoegdheid inzake de financiële tegemoetkoming naar aanleiding van schade veroorzaakt door landbouwrampen aan de gewesten overdraagt (voorgesteld artikel 6, § 1, V, 2°).

In de artikelsgewijze toelichting wordt omtrent de bevoegdheid van de gewesten ter zake ook het volgende gesteld (p. 78) :

‘De gewesten zullen voortaan bevoegd zijn voor de erkenning van een natuurlijk fenomeen als algemene ramp’.

Vastgesteld moet worden dat deze intentie niet blijkt uit de ontworpen bepaling. De gemachtigden van de Voorzitster van de Senaat hebben hierover het volgende verklaard :

‘De erkenning van een natuurramp is inherent aan de bevoegdheid om algemene rampen te vergoeden. De (geldende federale) wet voorziet pas in een vergoeding, nadat de natuurramp is erkend. De indieners van dit voorstel wensen de financiering en de erkenning niet los te koppelen van elkaar (door bijvoorbeeld te voorzien in gewestelijke financiering en federale erkenning), want dan zou de federale overheid nog wel rampen kunnen erkennen, maar waarvoor de gewesten financieel voor zouden moeten instaan’.

Indien dat de bedoeling zou zijn van de bijzondere wetgever, moet deze precisering in het dispositief van de wet worden opgenomen.”

4. Ook al werd aan deze suggestie van de afdeling Wetgeving van de Raad van State tot precisering in het dispositief geen gevolg gegeven, toch volgt er uit de hierboven aangehaalde toelichting uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 6 januari 2014 dat het Vlaamse Gewest bevoegd is voor de ontworpen regeling.

VORMVEREISTEN

5. De ontworpen maatregelen zijn te beschouwen als staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag ‘betreffende de werking van de Europese Unie’ (hierna: VWEU), zodat zij in beginsel met toepassing van artikel 108 VWEU moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie.

³ *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/3, 27-28.

5.1. In dit geval kan evenwel een beroep worden gedaan op de vrijstelling van aanmelding bedoeld in artikel 3 van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Europese Commissie van 17 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard’, dat luidt als volgt:

“Steunregelingen, individuele steun toegekend in het kader van steunregelingen en ad-hocsteun zijn verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 2 of 3, van het Verdrag en zijn vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag mits die steun voldoet aan alle voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening en aan de specifieke voorwaarden die voor de desbetreffende steuncategorie in hoofdstuk III van deze verordening zijn vastgesteld.”

5.2. Hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“Dat de steun verenigbaar is met de interne markt, blijkt ook duidelijk uit de verordening 651/2014 van 17 juni 2014 van de Commissie waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Het ontwerp van decreet lijkt volledig te beantwoorden aan artikel 50 van verordening 651/2014:

‘Art. 50 Steunregelingen tot herstel van de schade veroorzaakt door bepaalde natuurrampen

1. Steunregelingen tot herstel van de schade veroorzaakt door aardbevingen, lawines, grondverschuivingen, overstromingen, tornado’s, orkanen, vulkaanuitbarstingen en natuurbranden met een natuurlijke oorzaak zijn verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 2, onder b), van het Verdrag en zijn van de procedure van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.’

In dit kader is ook verordening 702/2014 van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard, interessant en van toepassing omdat het het begrip ‘natuurramp’ verder uitbreidt met de definitie 16 uit artikel 2:

‘ongunstige weersomstandigheden, die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld: ongunstige weersomstandigheden zoals vorst, storm, hagel, ijs, hevige of aanhoudende regen of ernstige droogte die leiden tot een verlies van meer dan [30%] van de gemiddelde productie berekend op basis van : a) de productie in de voorafgaande drie jaren, of b) de gemiddelde productie van drie van de voorafgaande vijf jaren, de hoogste en de laagste productie niet meegerekend;’

Alle door het ontwerp van decreet vergoedbare schade lijkt bijgevolg onder één van deze categorieën te vallen.”

5.3. Overeenkomstig artikel 25, lid 1, van verordening (EU) nr. 702/2014 van de Europese Commissie van 25 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden

verklaard', is er enkel vrijstelling van aanmeldingsplicht in zoverre de vergoeding voor schade beperkt is tot steun aan "kmo's die in de primaire landbouwproductie actief zijn".

In zoverre de ontworpen regeling is beperkt tot de vergoeding van algemene rampen, laat het zich te dezen aanzien dat, al komt de finale beoordeling toe aan de Europese Commissie, de maatregelen vrijgesteld zijn van aanmelding, met toepassing van voornoemde verordening 651/2014.

Wat betreft de vergoeding voor schade als gevolg van 'ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld' overeenkomstig artikel 25 van verordening 702/2014, is er enkel vrijstelling van aanmeldingsplicht in zoverre de vergoeding beperkt is tot steun aan kmo's die in de primaire landbouwproductie actief zijn.

Uit hetgeen voorafgaat lijkt de ontworpen regeling slechts ten dele te vallen onder de toepassing van voornoemde groepsvrijstellingsverordeningen en de erin vervatte vrijstelling van aanmeldingsverplichting.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

6. In artikel 2, 1°, van het ontwerp vervange men "of die" door "of dat".
7. In artikel 2, 4°, van het ontwerp wordt verwezen naar de wet van 9 juli 1975 'betreffende de controle der verzekeringsondernemingen'.

In de Kamer van volksvertegenwoordigers is op het ogenblik van het uitbrengen van dit advies een wetsontwerp aanhangig, dat voorziet in de opheffing en de vervanging van de wet van 9 juli 1975⁴. Indien het ontwerp van wet 'op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen' wordt aangenomen, moet de verwijzing in artikel 2, 4° (en dienvolgens in de artikelen 22 en 27 van het ontwerp) worden aangepast.

Artikel 5

8. In artikel 5 van het ontwerp wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de financiële en wetenschappelijke criteria voor de erkenning van de algemene rampen vast te stellen. Luidens de bespreking in de memorie van toelichting bepalen deze criteria of het schadelijk feit uitzonderlijk van karakter is of voldoende schade heeft teweeggebracht. De machtiging aan de Vlaamse Regering betreft bijgevolg essentiële elementen van de ontworpen regeling en dient in het licht van de beginselen die de verhouding regelen tussen de wetgevende en de uitvoerende macht nader te worden afgebakend.

⁴ *Parl.St.* Kamer, 2015-16, nr. 54-1584/1.

Artikel 6

9. Luidens artikel 6, 2°, van het ontwerp kan worden vergoed, “schade aan alle roerende en onroerende goederen die tot het openbaar domein behoren, met uitzondering van de goederen van de Vlaamse overheid”.

De gemachtigde, hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, verklaarde dienaangaande:

“Met goederen van de Vlaamse Overheid wordt bedoeld alle goederen die eigendom zijn van de Vlaamse Overheid, inclusief de goederen van de verzelfstandige agentschappen van de Vlaamse Overheid.

In dit kader wordt verwezen naar artikel 9 van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen: ‘In de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, kunnen de Gemeenschappen en de Gewesten gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten of kapitaalsparticipaties nemen’.

Het decreet kan aan voornoemde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen en hun toelaten kapitaalsparticipaties te nemen. Het decreet regelt hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht.”

Omwille van de rechtszekerheid en de transparantie van de regelgeving verdient het aanbeveling in de ontworpen bepaling een nadere omschrijving te geven van het begrip “Vlaamse overheid”.

Artikel 7

10. Luidens artikel 7, 3°, van het ontwerp wordt “louter esthetische schade aan goederen” niet vergoed.

De gemachtigde gaf hieromtrent de volgende toelichting:

“Er is geen materiële aantasting van roerende of onroerende goederen dan deze die rechtstreeks de substantie van deze goederen aantast.

Louter esthetische schade betreft schade die de normale functionaliteit van het goed niet aantast. De schade aan het goed kan visueel zichtbaar zijn maar brengt de normale, veilige werking of gebruik van het goed niet het in gedrang. Meestal betreft het schade aan onderdelen van het goed die niet essentieel zijn voor het gebruik of functioneren van het goed.

Bijvoorbeeld een zinken dak dat gehamerd is door hagelinslag maar niet doorboord. Er zijn geen lekken maar er is wel lichte esthetische schade. Ook wagens waarvan het koetswerk lichte indeukingen vertoont. Hier wordt niet meer voor tussengekomen maar wel voor de essentiële onderdelen zoals de ruiten, voor- en achterlichten, ruitenwissers.”

Het verdient aanbeveling deze verduidelijking in de memorie van toelichting op te nemen.

11. Ook wat betreft de “schade aan goederen of delen van goederen met een luxekarakter” (artikel 7, 2°, van het ontwerp), doet de steller van het ontwerp er goed aan een aantal voorbeelden te geven in de memorie van toelichting.

12. Bij wijze van uitzondering op de uitzondering bepaald in artikel 7, 5°, van het ontwerp wordt de schade aan private goederen die verzekeraar zijn toch vergoed wanneer zij niet verzekerd zijn door de financiële toestand van de houder van het verzekeringsbelang (artikel 7, 5°, c), van het ontwerp).

De gemachtigde heeft in dat verband verklaard dat onder “aan een leefloon gelijkwaardige financiële hulp” dient te worden verstaan: “een financiële hulpvorm die kan toegekend worden in het voordeel van sommige personen die niet aan alle voorwaarden voldoen om te kunnen genieten van een leefloon (minderjarige of een vreemdeling die ingeschreven is in het vreemdelingenregister bijvoorbeeld), doch die in een vergelijkbare behoeftetoestand verkeren”.

Deze verduidelijking wordt het best in de memorie van toelichting opgenomen.

Artikel 8

13. Artikel 8 van het ontwerp bepaalt dat wanneer blijkt dat bedrog gebruikt wordt om een tegemoetkoming te bekomen, het recht op het verkrijgen van de tegemoetkoming geheel of gedeeltelijk vervalt.

Op de vraag in welke gevallen precies het hof van beroep deze vervallenverklaring uitspreekt, antwoordde de gemachtigde:

“(…) In feite kan het Hof van Beroep geschrapt worden uit artikel 8 van voorgelegd decreet.

Wanneer uit het aanvraagdossier of uit de vaststellingen van de aangestelde deskundige blijkt dat de schadelijder door bedrog een grotere tegemoetkoming probeert te verkrijgen, is het de Vlaamse Regering die bevoegd is om een eventuele vervallenverklaring uit te spreken. De vervallenverklaring wordt aan de schadelijder gecommuniceerd door middel van een gemotiveerd besluit van de Vlaamse Regering.

Wanneer bedrog voor het verkrijgen van een tegemoetkoming *post factum* aan de vergoedingsbeslissing aan het licht komt, beschikt de Vlaamse Overheid over de mogelijkheid om via de voorziene herzieningsprocedure van artikel 15 van voorgelegd decreet, de vergoedingsbeslissing te vernietigen.

In beide hierboven geschetste situaties beschikt de schadelijder [over de mogelijkheid] om bij niet akkoord beroep in te stellen bij het Hof van Beroep die, al dan niet, de vervallenverklaring zal bevestigen.”

Gelet op dit antwoord van de gemachtigde, kunnen de woorden “of het hof van beroep” en “, naar gelang van het geval,” worden weggelaten uit artikel 8 van het ontwerp.

Voorts doet de steller van het ontwerp er goed aan om de twee ontworpen leden van artikel 8 onder te brengen in een eerste paragraaf, waarna een tweede paragraaf kan worden

toegevoegd betreffende de kennisgeving van de beslissing tot vervallenverklaring aan de betrokkene, analoog aan § 2 van artikel 12 van het ontwerp.

Artikel 12

14. Luidens artikel 12, § 1, eerste lid, van het ontwerp oordeelt de Vlaamse Regering over de ontvankelijkheid van de aanvraag en onderzoekt ze.

Het verdient aanbeveling deze bepaling aan te vullen met de voorwaarden waaronder de aanvraag ontvankelijk is, en met een machtiging aan de Vlaamse Regering om de procedure nader te regelen.

Artikel 15

15. Aangezien het beroep waarvan sprake geen beroep betreft “in tweede aanleg”, schrappen men in artikel 15, eerste en tweede lid, het woord “hoger”.

De Vlaamse Regering neemt in het betreffend geval een nieuwe beslissing, zodat sprake dient te zijn van het “herzien” van de beslissing over de vergoeding en niet van het “vernietigen” ervan.

Artikelen 17 tot 19 en artikel 28

16. Afdeling 5 van het ontwerp (de artikelen 17 tot 19) regelt de beroepsprocedure bij het hof van beroep. Artikel 603, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt daartoe aangepast bij artikel 28 van het ontwerp.

Het bepalen van de bevoegdheid van de rechtscolleges behoort in beginsel tot de bevoegdheid van de federale wetgever. De gemeenschappen en de gewesten kunnen dit terrein slechts betreden mits zij een beroep kunnen doen op artikel 10 BWHI. Daartoe is vereist dat een dergelijke regeling noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenschap of het gewest, dat de aangelegenheid waarvoor de federale overheid bevoegd is zich tot een gedifferentieerde regeling leent, en dat de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is⁵. Hetzelfde geldt voor het regelen van de rechtspleging van de rechtscolleges, dat in beginsel aan de federale wetgever toekomt op grond van zijn residuaire bevoegdheid.

Op basis van de verantwoording die in de memorie van toelichting bij artikel 28 van het ontwerp wordt verstrekt, kan worden aangenomen dat voldaan is aan de voorwaarden vervat in artikel 10 BHWI. De steller van het ontwerp doet er evenwel goed aan om deze

⁵ Zie o.m. GwH 14 mei 2003, nr. 58/2003, B.5.2 en B.5.3; GwH 1 oktober 2003, nr. 126/2003, B.5.2 en B.5.3; GwH 26 november 2003, nr. 154/2003, B.5.2; GwH 17 december 2003, nr. 171/2003, B.3.3; GwH 28 oktober 2004, nr. 168/2004, B. 4.2; GwH 19 maart 2008, nr. 59/2008, B.5.3; GwH 29 juli 2010, nr. 91/2010, B.3.3.

verantwoording eveneens op te nemen in de memorie van toelichting onder de algemene toelichting of bij de artikelen 17 tot 19.

17. Teneinde daarover geen onzekerheid te laten bestaan, gelet op de residuaire bevoegdheid van de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak, op grond van artikel 14, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dient in artikel 17, eerste lid, van het ontwerp uitdrukkelijk te worden gepreciseerd tegen welke beslissingen van de Vlaamse Regering beroep kan worden ingesteld bij het hof van beroep. Dit zijn met name de beslissing tot (volledige of gedeeltelijke) vervallenverklaring van het recht op een tegemoetkoming, bedoeld in artikel 8, de beslissing over de aanvraag, bedoeld in artikel 12, en de beslissingen tot herziening van de Vlaamse Regering, bedoeld in artikel 15, eerste en tweede lid.

18. Om de *sub* 19 aangegeven reden, dient het woord “hoger” in de artikelen 17 tot 19 telkenmale te worden geschrapt.

Artikel 20

19. De gemachtigde is het ermee eens dat in de gegeven context beter sprake is van “onderzoek” dan van “toezicht” in artikel 20, eerste lid, van het ontwerp. Overigens rijst de vraag wat de meerwaarde is van deze bepaling en of het geen aanbeveling verdient dit lid te schrappen en de inhoud van artikel 20, tweede lid, over te hevelen naar artikel 12, §1, van het ontwerp.

Artikel 24

20. In artikel 24, 2°, van het ontwerp schrijve men “Bij gebrek aan vaste datum oordeelt de Vlaamse Regering over de juiste datum”.

Artikel 26

21. Men vervange “Deze afdeling” door “Dit hoofdstuk”.

Artikel 27

22. Luidens artikel 27, § 1, van het ontwerp betaalt de Vlaamse overheid in de opgesomde gevallen een financiële tegemoetkoming die het gedeelte van de vergoeding dekt dat de verzekeraar niet aan de schadelijders betaalt. In de memorie van toelichting wordt dan weer gesteld dat aan het “Vlaams Rampenfonds” de rol van waarborgfonds wordt toebedeeld.

De gemachtigde verklaarde hierover:

“In de memorie van toelichting van voorliggend decreet zal in artikel 27, §1, ‘Vlaams Rampenfonds’ vervangen worden door ‘Vlaamse Overheid’.

Voor de Vlaamse Regering onderzoekt het Vlaams Rampenfonds de aanvragen en verricht het Vlaams Fonds voor Lastendelging de uitbetalingen.”

Het voorstel van de gemachtigde verhelpt slechts deels aan de onduidelijkheid die over het begrip “Vlaamse overheid” bestaat. Het verdient aanbeveling het gebruik van dit begrip in deze ontworpen bepaling aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen.

23. Zoals bevestigd door de gemachtigde dient in artikel 27, § 2, van het ontwerp het woord “verzekeringsonderneming” telkenmale te worden vervangen door “verzekeraar”.

Aangezien de verzekeraar in de omstandigheden bedoeld in artikel 27, § 1, 2°, a) en b), zijn verplichtingen niet meer kan nakomen, kan aan die verzekeraar geen rol worden toebedeeld in de uitbetaling van de bedoelde vergoedingen. Artikel 27, § 2, van het ontwerp dient in dit licht te worden herschreven.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepaling

24. Formeel wordt de wet van 12 juli 1976 ‘betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen’ in het ontwerp noch gewijzigd noch (deels) opgeheven.

De gemachtigde, hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, verklaarde:

“Tot op heden werd dit bewust niet gedaan omdat de wet van 12 juli 1976 nog van toepassing is op landbouwrampen en omdat de bepalingen voor algemene rampen en landbouwrampen enorm verstrengeld zijn met elkaar. Het lijkt ons beter om, op het moment dat het departement Landbouw en Visserij de bestaande federale wetgeving heeft aangepast voor de Vlaams Overheid, alles in één beweging op te heffen en voorlopig het principe van ‘lex posterior’ toe te passen.”

Het voorstel van de gemachtigde kan leiden tot rechtsonzekerheid.

Overeenkomstig artikel 94, § 1, eerste lid, BWHI “[...] blijven de overheden die door de wetten en verordeningen met bevoegdheden belast zijn die onder de Gemeenschappen en de Gewesten ressorteren, die bevoegdheden uitoefenen volgens de procedures door de bestaande regels bepaald, zolang hun Parlementen en hun Regeringen die regels niet hebben gewijzigd of opgeheven”.

De wet van 12 juli 1976 bevat een aantal voorschriften (bijvoorbeeld in de artikelen 17 tot 19) die overeenkomstig deze bijzondere wetsbepaling nog zouden blijven gelden, naast de ontworpen regeling.

Het verdient dan ook aanbeveling om bij een artikel dat volgt op artikel 28 van het ontwerp⁶, de wet van 12 juli 1976 op te heffen, “wat de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest betreft”, en deze opheffing verder te verduidelijken in de memorie van toelichting.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Leen VERSCHRAEGHEN

Wilfried VAN VAERENBERGH

⁶ Hoofdstuk 8 dient dan te luiden: Wijzigings- en opheffingsbepalingen.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De minister-president van de Vlaamse Regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° algemene ramp: een natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter dat belangrijke schade heeft veroorzaakt en als dusdanig erkend is door de Vlaamse Regering, met uitzondering van natuurverschijnselen die alleen schade hebben veroorzaakt aan gronden, teelten of oogsten, of aan voor de landbouw nuttige dieren;
- 2° beveiligde zending: één van de volgende betekeningswijzen:
 - a) een aangetekende brief;
 - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
- 3° tegemoetkoming: de tegemoetkoming, vermeld in artikel 4, eerste lid;
- 4° Vlaamse overheid: de Vlaamse administratie en de overige instellingen, bedoeld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;
- 5° wet van 9 juli 1975: de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Art. 3. De Vlaamse Regering kan andere betekeningswijzen toestaan waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.

Hoofdstuk 2. Toepassingsgebied

Art. 4. Alleen materiële en zekere schade aan lichamelijke roerende of onroerende goederen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, die het rechtstreekse gevolg is van een algemene ramp, geeft recht op een tegemoetkoming.

Schade waarvan het herstel door internationale overeenkomsten wordt geregeld, is uitgesloten van de toepassing van dit decreet.

Dit decreet verhindert niet dat een schadelijder naast de tegemoetkoming een schadevergoeding van de Vlaamse overheid of van een andere openbare instelling of instelling van openbaar nut vordert op grond van het gemene recht. De schadelijder deelt elk in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest daarover binnen tien dagen na de betekening van de uitspraak mee aan de Vlaamse Regering.

Art. 5. De Vlaamse Regering stelt de wetenschappelijke criteria voor de erkenning van de algemene rampen vast, op basis van de terugkeerperiode van de ramp of de door haar te bepalen wetenschappelijke schaal.

De Vlaamse Regering stelt ook de financiële criteria vast voor de erkenning van de algemene rampen. Als de bepaalde financiële drempel wordt overschreden, moet niet voldaan worden aan de wetenschappelijke criteria.

De Vlaamse Regering erkent, op basis van de erkenningscriteria, het bestaan van een ramp en de geografische uitgestrektheid ervan.

Hoofdstuk 3. Vergoedbare schade

Art. 6. Alleen de volgende schade kan vergoed worden:

1° schade aan de volgende private goederen:

- a) constructies;
- b) verplaatsbare constructies die voor bewoning gebruikt worden;
- c) roerende goederen voor dagelijks of huiselijk gebruik;
- d) andere lichamelijke, onroerende of roerende goederen die aangewend worden voor of product zijn van één van de volgende zaken:
 - i. de beroepsmatige uitbating van een nijverheids-, ambachts-, handels-, tuin- of landbouwonderneming en bosaanplantingen;
 - ii. de uitoefening van elk ander beroep;
 - iii. de activiteit van een openbare instelling, een instelling van openbaar nut of van een vereniging zonder winstoogmerk;

2° schade aan alle roerende en onroerende goederen die tot het openbaar domein behoren, met uitzondering van de goederen van de Vlaamse overheid.

In het eerste lid wordt verstaan onder constructie: een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting of een verharding die al dan niet bestaat uit duurzame materialen, die in de grond ingebouwd is, aan de grond bevestigd is of op de grond steunt voor de stabiliteit en die bestemd is om ter plaatse te blijven staan of liggen, ook al kan het goed uit elkaar genomen worden, verplaatst worden, of is het goed volledig ondergronds.

Art. 7. In uitzondering van artikel 6 wordt niet vergoed:

1° schade aan schepen en boten als vermeld in artikel 1 en 271 van boek II van het Wetboek van Koophandel;

2° schade aan goederen of delen van goederen met een luxekarakter;

3° louter esthetische schade aan goederen;

4° schade aan goederen die veroorzaakt is door de schuld, nalatigheid of onvoorzichtigheid van de schadelijder of een derde;

5° schade aan private goederen die verzekeraar zijn met toepassing van artikel 123 tot en met 132 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en artikel 1 tot en met 15 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft of verzekeraar zijn tegen dezelfde risico's op basis van buitenlands recht, met uitzondering van:

- a) de niet-binnengehaalde oogsten, de levende veestapel buiten het gebouw, de bodem en de teelten, wat de risico's brand, bliksem, ontploffing, storm, ijs- en sneeuwdruk, overstroming, het overlopen of opstuwen van openbare riolen, aardverschuiving of grondverzakking en aardbeving betreft;
- b) de levende veestapel buiten het gebouw, wat het risico hagelschade betreft;
- c) de goederen die niet verzekerd zijn door de financiële toestand van de houder van het verzekeringsbelang. De schadelijder bewijst met een attest van het bevoegde Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn dat hij op de dag van de algemene ramp een leefloon of een gelijkwaardige financiële hulp ontving of daarvoor in aanmerking kwam.

Art. 8. Personen die door bedrog een grotere tegemoetkoming proberen te krijgen, verliezen het recht op een tegemoetkoming volledig of gedeeltelijk. De Vlaamse Regering spreekt de vervallenverklaring uit.

Een afschrift van de beslissing van de Vlaamse Regering over een volledige of gedeeltelijke vervallenverklaring wordt met een beveiligde zending naar de schadelijder gestuurd.

Hoofdstuk 4. Rechthebbenden

Art. 9. Een persoon heeft recht op de tegemoetkoming als hij op het ogenblik van de schade op het getroffen goed een van de volgende titels heeft:

1° eigenaar;

2° titularis van een recht van erfpacht of opstal;

3° huurder of koper van een goed volgens een contract van huurkoop of een contract van verkoop op afbetaling;

4° uitbater van het geteisterde goed, wat schade aan teelten of oogsten betreft.

Bij samenloop van meerdere titels heeft de persoon, vermeld in het eerste lid, 2° en 3°, voorrang op de persoon, vermeld in het eerste lid, 1°, bij het toekennen van de tegemoetkoming.

Hoofdstuk 5. Vergoedingsprocedure

Afdeling 1. Indiening van de aanvraag

Art. 10. §1. De schadelijder of een gemachtigde dient de aanvraag tot tegemoetkoming in bij de Vlaamse Regering.

Als de getroffen goederen tot een onverdeeldheid behoren, kan een van de eigenaars in onverdeeldheid de aanvraag indienen namens de mede-eigenaars, die daarvoor volmacht gegeven hebben.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag moet worden ingediend.

Art. 11. De aanvraag wordt ingediend voor het einde van de derde maand die volgt op de maand waarin het erkenningsbesluit in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Bij overmacht of goede trouw kunnen aanvragen ingediend worden voor het einde van de derde maand die volgt op de maand waarin niet langer sprake is van de overmacht of de goede trouw, en binnen een termijn van een jaar na de erkenning als algemene ramp.

Afdeling 2. Onderzoek van de aanvraag

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering oordeelt over de ontvankelijkheid van de aanvraag. Hiertoe gaat ze na:

1° of de aanvraag binnen de termijn van artikel 11 werd ingediend;

2° of de aanvraag volledig is;

3° of de aanvraag werd ingediend door iemand die recht heeft op de tegemoetkoming volgens artikel 9.

§2. De Vlaamse Regering onderzoekt de aanvraag.

Schadelijders zijn verplicht alle nuttige stukken voor inzage ter beschikking te houden of op aanvraag toe te sturen.

De schade wordt, al dan niet met plaatsbezoek, tegensprekelijk vastgesteld tussen de deskundige die door de Vlaamse Regering wordt aangewezen, en de schadelijder of zijn gevolmachtigde.

Een afschrift van het schadeverslag wordt met een beveiligde zending naar de schadelijder gestuurd.

De schadelijder deelt binnen een maand na ontvangst van het verslag de Vlaamse Regering zijn schriftelijke goedkeuring mee. Als de schadelijder zijn goedkeuring niet binnen die termijn heeft meegedeeld, wordt het verslag geacht goedgekeurd te zijn door de schadelijder.

§3. De Vlaamse Regering stuurt de schadelijder met een beveiligde zending een afschrift van de beslissing over de aanvraag en, zo nodig, over het uit te betalen bedrag.

§4. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor de procedure vast.

Afdeling 3. Raming van de schade en berekening van de vergoeding

Art. 13. §1. De schade wordt geraamd op basis van de normale kosten, op de dag van de algemene ramp, om de getroffen goederen te herstellen of te vervangen, met inbegrip van de overeenstemmende belastingen en rekening houdend met de herbruikbare delen of elementen, en de waarde van de wrakken of het schroot.

De waardevermindering van het goed of sommige van zijn elementen, door materiële of economische slijtage voor de ramp, wordt afgetrokken van de kosten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt hoe de schade geschat moet worden en hoe de tegemoetkoming berekend moet worden.

Art. 14. De schadelijder kan in elk geval geen hogere vergoeding ontvangen dan wat nodig is voor het weer samenstellen van de vernielde of beschadigde goederen onder redelijke voorwaarden.

Afdeling 4. Herzieningsprocedure

Art. 15. Als geen beroep is ingesteld conform artikel 17, kan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde de beslissing over de vergoeding herzien in de volgende gevallen:

- 1° als de beslissing werd genomen op basis van valse, onjuiste of onvolledige stukken of verklaringen;
- 2° als de schadelijder met toepassing van artikel 7, 4°, geen of maar gedeeltelijk recht had op een vergoeding.

Als geen beroep is ingesteld conform artikel 17 kan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde, ambtshalve of op verzoek van de schadelijder, materiële vergissingen rechtzetten.

De herzieningen conform het eerste en het tweede lid vinden plaats uiterlijk drie maanden na de vaststelling van de feiten die aanleiding geven tot de herziening. Die feiten kunnen maximaal tot twee jaar na het nemen van de beslissing vastgesteld worden.

Art. 16. De schadelijder dient het verzoek tot rechtzetting als vermeld in artikel 15, tweede lid, binnen een maand na ontvangst van de beslissing, vermeld in artikel 12, §2, in.

De schadelijder motiveert het verzoek en stuurt het met een beveiligde zending naar de Vlaamse Regering.

Afdeling 5. Beroepsprocedure

Art. 17. Voor schade aan de private goederen, vermeld in artikel 6, eerste lid, 1°, kan beroep worden ingesteld bij het hof van beroep tegen:

- 1° de beslissing tot volledige of gedeeltelijke vervallenverklaring van het recht op een tegemoetkoming bedoeld in artikel 8;
- 2° de beslissing over de aanvraag bedoeld in artikel 12;
- 3° de beslissingen tot herziening van de Vlaamse Regering bedoeld in artikel 15, eerste en tweede lid.

Het beroep wordt ingesteld bij het hof van beroep van het ambtsgebied waar de schade zich heeft voorgedaan. Een persoon die in meer dan één provincie schade heeft geleden, stelt beroep in bij het hof van beroep van één van de ambtsgebieden waar de schade zich heeft voorgedaan.

Art. 18. Het beroep biedt aan beide partijen de mogelijkheid alle punten van de bestreden beslissing opnieuw ter sprake te brengen.

Art. 19. Het beroep heeft schorsende werking ten aanzien van de aangevochten elementen.

Afdeling 6. Administratieve, fiscale en gerechtelijke bepalingen

Art. 20. De Vlaamse Regering kan bij het onderzoeken van de aanvragen een beroep doen op deskundigen buiten de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe de deskundigen ingeschakeld kunnen worden, wat hun verplichtingen zijn en wat de vergoedingsschalen zijn.

Art. 21. Elke verzekeraar die erkend is of van de erkenning ontslagen is met toepassing van de wet van 9 juli 1975, moet bij een algemene ramp aan elke schadelijder die dat vraagt, kosteloos binnen tien dagen na ontvangst van de aanvraag, een afschrift bezorgen van de verzekeringscontracten die de getroffen goederen dekken en van elk voorstel tot betaling aan de schadelijder.

Art. 22. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor de terugvordering van de ten onrechte betaalde sommen vast.

Hoofdstuk 6. Rechten van derden

Art. 23. Elke afstand of indeplaatsstelling met betrekking tot rechten die uit dit decreet voortvloeien, is nietig, behalve in de volgende gevallen:

- 1° als er overdracht is tussen echtgenoten, wettelijk samenwonenden of tussen bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de zijlijn, tot en met de vierde graad. De ontbinding van het huwelijk of het beëindigen van het wettelijk samenwonen verhindert de toepassing van deze bepaling niet;
- 2° als de afstand van het goed plaatsvond vóór de schade of het gevolg is van de lichte van een keuze van aankoop die dateert van vóór de schade. Bij gebrek aan vaste datum oordeelt de Vlaamse Regering over de juiste datum;
- 3° als het om inbrengen in vennootschap gaat;
- 4° als de overdracht het gevolg is van de omvorming of van de ontbinding van een rechtspersoon of van de samensmelting van verscheidene rechtspersonen;
- 5° als het recht op tegemoetkoming afgestaan of toegekend wordt door een akte van verdeling of door een gelijkwaardige akte.

Iedere andere openbare instelling of instelling van openbaar nut dan het Vlaamse Gewest, die aan de schadelijder een renteloze lening heeft verstrekt voor het her-

stel of het weer samenstellen van de getroffen goederen, kan, met een onherroepelijke opdracht van de schadelijder, de tegemoetkoming in ontvangst nemen ten bedrage van de toegestane lening. Het beschikkend gedeelte van de beslissing, vermeld in artikel 12, §2, moet die opdracht van betaling vermelden.

Art. 24. Elk verzet, elke afstand en elke opheffing van gerechtelijk beslag die betrekking hebben op de verleende of te verlenen tegemoetkoming, alsook elke andere kennisgeving van feiten die de betaling van de tegemoetkoming kunnen stuiten, worden aan de Vlaamse Regering meegedeeld.

Hoofdstuk 7. Schade aan goederen, verzekerd tegen natuurrampen

Art. 25. Dit hoofdstuk is van toepassing voor de gevallen waar de volgende twee cumulatieve voorwaarden zich voordoen:

- 1° de goederen worden op het ogenblik van het schadegeval verzekerd door een verzekeringsovereenkomst conform artikel 123 tot en met 132 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen;
- 2° een natuurramp als vermeld in artikel 124 van de voormelde wet doet zich voor.

Art. 26. §1. De Vlaamse Regering betaalt in een van de volgende gevallen een financiële tegemoetkoming die het gedeelte van de vergoeding dekt dat de verzekeraar niet aan de schadelijders betaalt:

- 1° de verzekeraar beperkt met toepassing van artikel 130, §2, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen het totaal van de vergoedingen die hij moet betalen;
- 2° de verzekeraar komt de verplichting tot vergoeding niet na om een van de volgende redenen:
 - a) de verzekeraar maakt het voorwerp uit van een afstand of intrekking van toelating in België of van een verbod van activiteit in België met toepassing van artikel 71, §1, vierde lid, en §2, van de wet van 9 juli 1975;
 - b) de verzekeraar werd failliet verklaard.

§2. De verzekeraar, bedoeld in paragraaf 1, 1°, dient bij de Vlaamse Regering een gemotiveerd dossier in om het bedrag van de vergoedingen te verkrijgen waarop haar verzekerden recht hebben.

Zodra de verzekeraar het bedrag, vermeld in het eerste lid, heeft ontvangen, keert ze het binnen dertig dagen uit aan de rechthebbenden van de verzekeringsovereenkomsten.

§3. In het geval van paragraaf 1, 2°, dient de rechthebbende van de verzekeringsovereenkomst een gemotiveerd dossier in bij de Vlaamse Regering, die de vergoedingen uitbetaalt aan deze rechthebbende.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de te volgen procedure, de berekeningswijze van de bedragen en de voorwaarden van de uitbetaling.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepaling

Art. 27. In artikel 603, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 12 juli 1976, wordt het woord "provinciegouverneurs" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering".

Art. 28. De wet van 12 juli 1976 wordt opgeheven wat de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest betreft.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 29. De schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan vóór de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden afgehandeld conform de bepalingen die van kracht waren vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 30. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel, 4 maart 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS